
Søker

Opplysninger om institusjonen

Kommunenavn	Bergen kommune
Institusjonsnavn	Bergen bibliotek
Postadresse	Strømgaten 6
Postnummer	5015
Poststed	Bergen
Institusjonens leder	
Fornavn	Julie
Etternavn	Andersland
Telefon	41 611 572
E-post	julie.andersland@bergen.kommune.no

Sluttrapport

Prosjekttittel	Lyshuset - fra skolebibliotek til fellesbibliotek
Kategori	Innsatsområder: Nye samarbeidsformer og partnerskap
Tildelt beløp	2 100 000
Antall tildelingsår	2-årig
Tidsperiode	2021, 2022, 2023

Mål for prosjektet

- Skape en aktiv og engasjerende møteplass med fokus på læring, litteratur og kultur, både for skoleelever i skoletid og beboeren på ettermiddagstid/helger = skape et skolebibliotek etter folkebibliotek-modellen.
- Samarbeid i utforskning av driftsmodeller på tvers av etater i kommuner med integrering av frivillighet
- Pilotprosjekt som skal se på muligheter for tettere samarbeide mellom folkebibliotek og skolebibliotek (arena, samling og formidling)

Rapport

Sluttrapport: Lyshuset – fra skolebibliotek til fellesbibliotek

Bergen Offentlige Bibliotek (BOB) mottok for perioden 2021-2023 kr 2 100 000 i utviklingsmidler til prosjektet Lyshuset. Målet med prosjektet var å skape et skolebibliotek etter folkebibliotekmodellen, et inkluderende fellesbibliotek med vekt på læring, litteratur og kultur.

1. Bakgrunn for prosjektet

Biblioteket er lokalisert på Ny-Krohnborg senter for oppvekst, idrett og kultur. Dette er en skolekrets med stor andel flerspråklige elever, mange lavinntektsfamilier, og stor tetthet av kommunale boliger. Det er stor utskiftning i elevmassen, lite stabilitet i bomiljøet, og trangboddhet. Dette er alle faktorer som kan ha negativ innvirkning på både skoleprestasjoner og psykisk helse. Frafallet fra videregående skole er blant det høyeste i Bergen i denne levekårssonen, med nærmere 50% som ikke har fullført innen fem år.

For å øke læringsutbyttet og motvirke skolefrfall ønsket både skole, nærmiljø og kommunens områdesatsing å styrke skolebiblioteket, og samtidig åpne det opp for alle i nærmiljøet på ettermiddagstid. På sikt vil et slikt tilbud kunne bidra til å utjevne sosiale forskjeller og styrke lokaldemokratiet.

2. Målsetning

- Å skape en aktiv og engasjerende møteplass med fokus på læring, litteratur og kultur, både for skoleelever i skoletid og beboeren på ettermiddagstid/helger.
- Å styrke skolebiblioteket, øke læringsutbyttet og motvirke skolefrfall
- Å fremme samarbeid og utforskning av driftsmodeller på tvers av etater i kommunen, med integrering av frivillighet.
- Å utforske muligheter som ligger i et tettere samarbeid mellom folkebibliotek og skolebibliotek.

3. Organisering

Partene i prosjektet er BOB, Etat for kultur, Ny-Krohnborg skole, Områdesatsingen, og Løvstakken frivilligsentral. BOB har hatt hovedansvar for prosjektledelse og drift. En styringsgruppe har hatt ansvar for å utarbeide mandat, sikre midler og ha det overordnede ansvaret for etableringen av et

fellesbibliotek. Prosjektet har vært drevet frem av en prosjektgruppe med representanter fra nevnte parter, i tillegg ble to formidlere ansatt i prosjektet for å drifte biblioteket, der skolebibliotekar har vært finansiert 50/50 av skole/folkebibliotek.

4. Gjennomføring og måloppnåelse

Forundersøkelse, medvirkning og konseptutvikling

Det er i etableringen av fellesbiblioteket gjennomført medvirkningsarbeid med barn fra området, ansatte på skolen, personer fra lokalmiljøet, og ansatte på biblioteket. I tillegg er samarbeidsparter, fagpersoner og lokale nøkkelpersoner intervjuet, konsultert og tatt med på råd underveis gjennom hele prosessen.

Medvirkningsarbeid er blant annet gjort i form av workshops ledet av Komigjen Gjenbruksakademiet. Her medvirket elever fra skolen, og fokus var på gjenbruk og bærekraft. En viktig milepæl i dette arbeidet var gjenåpningen av det gamle skolebiblioteket. Det eksisterende rommet ble brukt som utgangspunkt for utforsking og prototyping i designworkshops med barna.

Etablering av fellesbiblioteket

Prosjektet har lyktes med målsetningen om å skape en inkluderende og sosial møteplass for området. I et lyst og luftig rom med en fantastisk utsikt over byen, og med vakker design, er fellesbiblioteket blitt et sted det er godt å være.

Haltenbanken har hatt ansvar for konseptutvikling, prosjektering og selve utformingen av lokalene. De har lagt stor vekt både på å imøtekomme publikums behov, og i å forankre bibliotekets utforming i lokal stedsidentitet og egenart. Alt knytter an til arkitektur, formspråk og farger i området.

Læring, aktiviteter og arrangement

Prosjektet har resultert i en omfattende styrking av skolebiblioteket. Både gjennom dyktige formidlere, men også i form av en oppdatert boksamling, spill- og teknologisk utstyr, og tilgang til hele BOBs katalog. I tillegg til daglige klassebesøk og formidlingsopplegg har det i skoletiden vært flere forfatterbesøk, med aktuelle tema som identitet og utenforskap. Det er også gjennomført elevbokbad. Biblioteket har sitt eget bærekraftsbibliotek.

Prosjektet har fokusert på Litterasitet i bred forstand. For å stimulere til tidlig språkinnlæring er det arrangert Språklek for 0-2 åringer, og formidling for barnehager. For å styrke leseferdigheter på mellomtrinnet er det etablert et samarbeid med Bergen terapihund, der elever får lese for en sertifiserte lesehund.

Prosjektet har lyktes med å sette sammen et variert program også for voksne, i tråd med ønsker som kom opp i medvirkningsfasen. Det er bevisst valgt å synliggjøre aktører som finnes i området. Under programoverskriften NABO har det blant annet vært arrangert forfatterbesøk, kaffesmaking, lokalhistorisk foredrag, bingo, konsert, kunstnervandring, bokprater og nabolagskafe. Lørdagen inviteres også småbarnsfamilier til teaterforestillinger, verksteder, høytlesinger og konserter. Det er avholdt ulike kurs for ungdom på ettermiddagstid. I skoleferiene har biblioteket også hatt aktiviteter for barn. I juni ble det arrangert sommeraktiviteter en hel uke, der mange av deltagerne var Ukrainske barn som er bosatt på mottakshotell like ved biblioteket.

Utforsking av driftsmodell og samarbeid på tvers

Faste møter med en ressursgruppe bestående av representanter fra bibliotek, skole, kultur og frivilligsentralen har resultert i felles mål og innsats for en god driftsmodell og mer bærekraftige samarbeidsformer. Det har også vært tett samarbeid med både ansatte og foreldre på skolen, for gjensidig informasjonsutveksling og praktisk tilrettelegging. Utover dette har prosjektleder deltatt i ulike møtefora med lokale frivillige- og kommunale aktører.

5. Negative og positive erfaringer i prosjektgjennomføring

- Prosjektet har skapt engasjement og gode samarbeidet på tvers av kommunale avdelinger, med lokalmiljøet, foreldregrupper og organisasjonslivet. Det er lett å få ting til når begeistringen er stor og mange drar lasset sammen.
- Å involvere barn og unge i bibliotekdriften har vært svært positivt for prosjektet. Elever fra valgfag innsats for andre har hatt praksisen sin i biblioteket. En gruppe elever bygde et møbel til miksepult og lydutstyr. En ungdomsansatt har hatt ansvar for aktiviteter på torsdagskvelder. Mange av barna som bruker biblioteket fast har skrevet bokaufdrag, laget utstillinger og utført ulike praktiske småoppgaver. Alt dette har bidratt positivt til å skape fellesskapsfølelse, engasjement og tilhørighet i biblioteket.
- Prosjektet har ikke lyktes å få til en felles utlånsløsning for skole- og folkebibliotek. Det var i utgangspunktet en målsetning å integrere de to, men av GDPR-hensyn har dette ikke gått. Løsningen ble to parallelle utlånssystemer.
- Å tydeliggjøre grensene mellom SFO og bibliotek har vært utfordrende, særlig i starten. Både foreldre og barn har oppfattet Biblioteket som en erstatning for SFO, og her har det vært nødvendig med godt informasjonsarbeid og dialog med SFO og skole.

6. Videreføring

Ved prosjektslutt i juni 2023 fikk biblioteket kommunale midler til å forlenge driften frem til januar 2024. De fleste av de faste aktivitetene som ble startet opp i første driftsår er videreført, men med mindre justeringer, ved hjelp av aktivitetsmidler fra kommunens områdesatsing. Biblioteket har også opprettet samarbeid med flere nye lokale aktører. Midler til permanent drift av biblioteket ligger inne i bystyrets budsjettforslag for 2024, men budsjettet er ikke enda vedtatt.

Regnskap

- [Signert regnskap Lyshuset - fra skolebibliotek til fellesbibliotek.pdf](#)

Vedlegg

- [Sluttrapport Lyshuset - fra skolebibliotek til fellesbibliotek.pdf](#)
- [presentasjon av Ny-Krohnborg fellesbibliotek.pdf](#)